

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики України
Білоцерківський державний аграрний університет
Відкритий міжнародний університет
розвитку людини “Україна”
Білоцерківський інститут економіки та управління**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОСВІТИ ТА МОВОЗНАВСТВА У ВИЩІЙ ШКОЛІ

*(МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19-20 жовтня 2007р)*

Біла Церква
2007

ЦВИД-ГРОМ О.П.,
кандидат філологічних наук
Білоцерківський інститут
економіки та управління
ВНЗ ВМУРоЛ «Україна»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ “СПЕЦІАЛЬНОГО ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА” В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ДОКУМЕНТОЗНАВЦІВ

Розвиток системи освіти України в умовах своєї інтеграції визначається у контексті Болонського процесу з орієнтацією на створення єдиного, загальноєвропейського інтелектуально-освітнього та науково-технічного простору. У світі комп'ютеризованого суспільства інформація, навички, компетентність, знання інформаційних технологій, іноземних мов стають рушійною силою соціального та економічного прогресу.

Обґрунтування теоретичних засад спеціального документознавства формувалося у контексті існування документознавства як метанаукової дисципліни. Серед існуючих на сьогодні концепцій документознавства про його структуру (К.Мігяєва, А.Сокової, Н.Кушнарєнко, С.Кулєшова, М.Слободяника, Н.Зінов'євої, Г.Шведової-Водки та інших) спеціальне документознавство вивчає певні види документів і типи документації.

З усіх напрямків спеціального документознавства, за концепцією С.Г.Кулєшова, науково обґрунтоване тільки управлінське. Інші напрями - фактично тільки формуються, наприклад, науково-технічне, картографічне, електронне, картознавство, кінофотофонодокументознавство тощо. Не зважаючи на те, що у згаданих напрямках проведено ряд досліджень у споріднених наукових дисциплінах, кожний тип документації може бути об'єктом дослідження спеціального документознавства. Документознавство аж ніяк не зазіхає на поглинання ним сфери наукових досліджень, які належать до теорії архівознавства, бібліографознавства, діловодства тощо, хоча, безумовно, спирається на їх дослідження і акумулює те, що відноситься безпосередньо до документознавства.

Предметом кожного напрямку спеціального документознавства можуть вважатися історія та теорія документа, еволюція та сучасний стан характеристик документів, а також історія і теорія документних комунікацій.

Зміст завдання документознавства - дослідження теоретичних і методичних принципів підвищення якості сучасного документа для виконання ним своєї основної соціальної функції [3].

У сфері навчальної діяльності, під час підготовки фахівців з документознавства, архівознавства, видавничої справи, книжкової торгівлі тощо, зміст документознавчої дисципліни повинен спеціалізуватися відповідно до того, яким майбутнім фахівцям вона викладається [4].

Фахівець у галузі документознавства та інформаційної діяльності, зокрема - документознавець-менеджер органів державної влади та управління, займає особливе місце в системі ринкових і виробничих відносин. Його соціальна роль та професійне призначення визначаються об'єктивними умовами розвитку освітньої системи, що диктуються європейськими нормами і стандартами згідно Болонського процесу; необхідністю високопрофесійних спеціалістів в управлінських структурах, які вміють працювати з первинною і вторинною інформацією, аналізувати та прогнозувати її використання у прийнятті управлінських рішень. Особливо важливим є інформаційне обслуговування законодавчих і виконавчих органів влади в центрі та на місцях.

Якісне здійснення спеціалістом документознавцем-менеджером своїх функцій забезпечується комунікативним принципом діяльності, контролем над порядком ведення документації, оптимальним вибором даних у інформаційному просторі та ін.

З цього погляду предметом вивчення "Спеціального документознавства" виступають історико-теоретичні та науково-прикладні питання управлінських, патентних, нормативних, ділових, ізографічних, артефактних документів; неопублікованих, періодичних, триваючих, нотних та картографічних видань як різновидів документів; а також кінофотофонодокументів та новітніх носіїв інформації.

Згідно Навчального плану забезпечується раціональний розподіл навчального матеріалу на змістові модулі та їх насиченість. Адже вивчення дисципліни здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу із застосуванням рейтингової системи оцінки знань.

Важливо, що в аспект професійної компетентності документознавця, входить поняття "інформаційна діяльність", яке присутнє в контексті інформаційних потреб суспільства. Необхідність виявлення інформаційних потреб, їх задоволення та подальшого розвитку, а також доведення спеціальної інформації до відповідних категорій споживачів складають сферу компетенції соціальних (освітніх, культурних тощо) інститутів, зокрема, архівів, музеїв, бібліотек, радіо, телебачення, преси, а також систем спеціальної комунікації[3].

Застосування новітніх технологій автоматизованої обробки, систематизації та аналізу інформації для підготовки управлінських рішень, відкритість інформації і постійний доступ до існуючих державних інформаційних систем та інших інформаційних ресурсів передбачені чинним Законодавством України в контексті розвитку національної інформаційної мережі Інтернет. Це один із пріоритетних напрямів державної політики в сфері інформатизації, що обумовив нові підходи і до технології державного управління, включаючи його центральні і місцеві органи. Звідси особливо актуалізується важливість вивчення електронної управлінської документації.

Підготовка сучасних фахівців для означеної сфери є важливим завданням, оскільки недостатньо інтегрована на сьогодні система документних комунікацій має бути поступово перетворена висококваліфікованими фахівцями на стратегічно орієнтовану цілісність, що підви-

щить ефективність функціонування соціально-інформаційних та документно-комунікативних процесів у забезпеченні життєдіяльності громадянського суспільства.

Література:

1. Закон України "Про вищу освіту". - № 2984-14 від 17.01.2002.
2. Постанова Кабінету Міністрів України "Про державні стандарти вищої освіти". - № 247 від 7.08.1998;
3. Гайсинюк Н.А. Педагогічні засади підготовки документознавців...// Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук. -К., 2003.
4. Кулешов С. Г . Управлінське документознавство: навчальний посібник. - К.: ДАКККіМ. - 2003.- 57 с.
5. Швецова-Водка Г.Структура документознавства та його місце серед суміжних наукових дисциплін // Студії з архівної справи та документознавства. - Т. 12. - 2004.